

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. P. Ď.**, bytom H., proti žalovaným **1) Rozhlasovej rade**, so sídlom Mýtna 1, Bratislava, **2) Slovenskému rozhlasu**, so sídlom Mýtna 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. RoRa/0/12/10 z 10. marca 2010, na odvolanie Centra právnej pomoci, Námestie slobody 12, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/122/2010-23 z 23. júna 2010, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/122/2010-23 z 23. júna 2010 vo výroku o ustanovení zástupcu Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, P. O. Box 18, Bratislava **zrušuje** a vec **vracia** krajskému súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením krajský súd priznal žalobcovi oslobodenie od súdneho poplatku a ustanovil mu zástupcu Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, P. O. Box 18, Bratislava. Rozhodnutie odôvodnil tým, že spolu so žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Rozhlasovej rady č. RoRa/0/12/10 z 10. marca 2010 bola súdu doručená žiadosť žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkoch a ustanovenie zástupcu, nakoľko nemá žiaden príjem, nevlastní hnutel'ný a nehnuteľný majetok väčšej ceny. Po odcitovaní ustanovenia § 30 ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a ustanovenia § 138 ods. 1 a ods. 2 OSP krajský súd uviedol, že predpokladom pre oslobodenie od súdneho poplatku sú jednak pomery účastníka a zároveň skutočnosť, že nemôže ísť o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Rozhodnutie súdu, ktorým sa účastníkovi

konania povoľuje oslobodenie od súdnych poplatkov, musí vychádzať z odôvodnených potrieb žiadateľa, vzhľadom k jeho osobným, zárobkovým a majetkovým pomerom, ako aj z povahy uplatneného nároku a treba prihliadať aj na výšku súdneho poplatku v konkrétnej prejednávanej veci. V predmetnej veci súdny poplatok predstavoval sumu 66,- eur.

Súd na základe pripojeného potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch žalobcu zohľadnil, že je v súčasnosti nezamestnaný, jeho príjem za rok 2009 pozostáva výlučne z pracovnej odmeny vo výkone trestu odňatia slobody, nemá podľa jeho vyhlásenia žiadne iné príjmy z iných zdrojov, nevlastní žiadny nehnuteľný a ani hnutel'ný majetok väčšej ceny a nevlastní ani iné aktíva ako sú vklady v peňažných ústavoch, vkladné knižky, vkladové listy, podielové listy a iné majetkové hodnoty. S poukazom na priznané majetkové pomery žalobcu vyslovil názor, že v tomto prípade je priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov opodstatnené, preto žiadosti vyhovel a zároveň rozhodol o ustanovení zástupcu pre konanie, nakoľko bez právneho zastúpenia, ktoré je pre toto konanie obligatórne (§ 250a OSP), by s ohľadom na zistené majetkové pomery bol žalobcovi odopretý prístup k spravodlivosti.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie ustanovený zástupca Centrum právnej pomoci. Navrhol uznesenie vo výroku týkajúceho sa jeho ustanovenia za zástupcu zmeniť a na zastupovanie ustanoviť advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu, ak je to potrebné na ochranu záujmov žalobcu. Odvolanie odôvodnil tým, že podľa ustanovenia § 3 ods. 1 prvá veta zákona č. 327/2005 Z. z. Centrum právnej pomoci koná len v občianskoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach (vnútroštátne spory) a v azylových veciach, teda správne právo nespadá do jeho kompetencie. Žalobca žiadal o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu vydaného podľa Správneho poriadku, preto na zastupovanie v uvedenej veci je potrebné ustanoviť advokáta.

Účastníci konania odvolací návrh nepodali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP v spojení s 246c OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolanie Centra právnej pomoci je opodstatnené.

V prejednávanej veci podal žalobca žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Rozhlasovej rady č. RoRa/0/12/10 z 10. marca 2010, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Slovenského rozhlasu č. 23/10/OP z 03. februára 2010, ktorým nebola sprístupnená časť požadovaných informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

Krajský súd na návrh žalobcu po priznaní oslobodenia od súdneho poplatku, podľa ustanovenia § 30 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) ustanovil žalobcovi zástupcu Centrum právnej pomoci.

Pri splnení podmienok uvedených v § 30 ods. 1 OSP súd môže účastníkovi ustanoviť za zástupcu Centrum právnej pomoci alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu.

Centrum právnej pomoci je štátna rozpočtová organizácia, ktorá poskytuje právnu pomoc podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z. z.“) prostredníctvom svojich zamestnancov a určených advokátov (§ 5 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Zákon č. 327/2005 Z. z. ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci Centrom právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci.

Pôsobnosť zákona je stanovená v § 3 ods. 1 a ods. 3 uvedeného zákona tak, že zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach (ďalej len „vnútroštátne spory“) a v azylových veciach. V cezhraničných sporoch sa právna pomoc podľa tohto zákona poskytuje v občianskoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach a v obchodnoprávných veciach. Za podmienok ustanovených týmto zákonom sa právna pomoc vo vnútroštátnych sporoch poskytuje všetkým fyzickým osobám;

v cezhraničných sporoch iba fyzickým osobám, ktoré majú bydlisko alebo obvyklý pobyt na území členského štátu. V azylových veciach sa právna pomoc podľa tohto zákona poskytuje iba fyzickým osobám, ktorým vzniklo právo na poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci podľa § 24a.

Z uvedeného je zrejmé, že v správnom súdnictve okrem vecí azylových je poskytovanie právnej pomoci Centom právnej pomoci vylúčené.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Krajský súd preto ustanovením za zástupcu Centrum právnej pomoci postupoval nad rámec zákonom stanovenej pôsobnosti zákona č. 327/2005 Z. z..

Toto nesprávne posúdenie pôsobnosti zákona č. 327/2005 Z. z. krajským súdom a nesprávny procesný postup spočívajúci v ustanovení za zástupcu Centrum právnej pomoci malo za následok nezákonné rozhodnutie (v rozpore s § 3 ods. 1 a ods. 3 uvedeného zákona), preto musel Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 OSP, zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie v ktorom krajský súd rozhodne o ustanovení zástupcu z radov advokátov.

P o u č e n i e : Pr o t i t o m u t o u z n e s e n i u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 28. septembra 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

P. Slezáková